

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A király.

Zombor, 1896. június 22.

Öfelsége a király ma utazott el magyar székesfővárosából. A nyári pihenő után újra visszatér az ezredéves ünnepek folytatására.

Jöttében, mentében a hű magyar nemzet áldása fogadja, kíséri első Ferencz Józsefet, kinél teljesebb mértékben soha egyetlen uralkodó nem rendelkezett népei szeretetével.

Ime ezeréves ünnepünk a koronás királytól kapta legintenzívebb, legmelegebb sugárzatát. Ezer év történetének zivataros korszakait a nemzet és király szívbéli összeforrásának gyönyörű és meghatározó jelenete zárta le.

Mely új ezer évek útját kezdi meg ez az első lépés a békességnek, zavartalan haladásnak, biztos felvirágzásnak drága záloga.

A gondolatban, érzésben bensően egyesült nemzet és király megújító új szövetsége nemzedékekre átöröklő, hatalmas és mély lelkesedés dus forrását nyitotta meg.

S nemcsak ünnepünknek vala szeretetteljes, hű és bizalmas osztályosa, hanem a munka teréből is kivette a legelső magyar embert megillető oroszlanrészlet a mi jó és nagy királyunk.

Atyai gonddal ügyelő őrszemét, mindent átfogó fejedelmi pillantását nem kerülte ki egyetlen mozzanata sem a nagy nemzeti erő kifejtésnek, melylyel önmagunk s a művelt világ ítélte előtt igyekszünk bizonyosságot tenni életrevalóságunk, kulturképességünk a harcban, békeben egyformán kipróbált nagyraértettségünk felől.

Mindaz, a mi a szellemi és gazdasági kultúra nemrég még töretlen mezején aránylag oly rövid idő alatt teremtenünk sikerült: mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi haladásunk, a tudomány, képzés és művészet magyar remekei, politikai és társadalmi törekvéseinek, megannyi tárgyat nyújtottak a komoly fejedelmi tanulmányoknak, ragaszkodó érdeklődésnek.

Méltán meritünk ebből az örvendetes tényből lelkesedést, bizalmat és reményt, hogy nemzeti újjászületésünk, modern állami berendezésünk mindazon nagy feladatait, melyek a második ezerév vállaira hármanak, szerb auspiciis regis teljes sikerrel fogjuk megoldani.

Felséges királyunk felemelő buzdító figyelme,

melylyel a legapróbb részletekig áttanulmányozta a milleniumi kiállítás gazdag tárlatait, a magyar gazdasági élet minden vezetőjének, munkásának szívét büszkén dobogtatja: „Eg. A munka, a becsületes törekvések ezen legmagasabb, legilletékesebb helyről eredt méltánylása nemcsak megtisztelő jutalma az elért eredményeknek, hanem egyszersmind erkölcsileg feloldhatatlanul kötelező a jövőre haladásra nézve.

Nemzeti pompázásunk történeti szervezete-ségű felvonulása, a nemzet lovagias hódolata a legjobban szeretett, legméltóbban becsült király előtt, az a magasztos és dicső jelenet, mikor a nemzet c a király magasan szárnyaló és a lelkebe vésődő igékkel megpecsételték szétörhetetlen egységüket: mindez úgy hisszük, nemcsak nekünk, hanem felséges urunknak is feleldhetetlen szép emlékeket képeznek.

De vajjon ki győzné mind felsorolni ezeknek az arany napoknak csodás fényességeit, napkeleti regékbe illő bűbájós káprázatait?

Ilyen boldognak, büszkének és rendületlen bizodalmonak látván hű magyar népét, méltán kedve telhetett közös ünnepünkben dicső királyunknak.

Ezzel a zavartalan, benső jó érzéssel távozik most közülünk ő felsége, hogy ép a lefolyt ünnepek megsokasodott uralkodói tevékenységének fáradságot régi kedves nyaraló helyén kipihenje.

De tőlünk való távolléte igazán csak a nyári üdülés gyorsan elszálló rövid tartamát tölti be.

Szeptember gyümölcs-érlelő nyájás sorozatára fog ragyogni s akkor ismét hosszú időn át itthon lesz a magyar király s hiven megosztózik még hátralévő ünneplésünk minden örömeiben, munkájában.

Am hiszen most is csak test szerint távozik, fejedelmi valójának nemes, jóságos és erőteljes szelleme az egész magyar nemzet lelkébe foglalva mindig közöttünk marad.

Ennek a szerető, hű magyar nemzetnek szíve mélyéből eredő legjobb kívánsága kíséri útján első Ferencz Józsefet: a magyarok Istene áldja, védje minden jártában keltében s vezérelje ismét minél előbb hozzánk haza!

Különös házasságkötés. Különös ügy került legközelebb a bel- és igazságügyi miniszterek elhatározása alá. Egyik vármegye alispánja ugyanis jelentést tett arról, hogy a vármegyebeli kerületek egyikének mostani anyakönyvvezetője a *kinevezetése előtt* három házasság megkötésénél közreműködött s azokat az anyakönyvbe be is jegyezte, ugyisint bejegyzett egy születési esetet is. A miniszterek ebben az ügyben ékként döntöttek: Minthogy a fölterjesztett iratok szerint a nép közt az a vélekedés volt elterjedve, hogy az illető egyén akkor, midőn a házasságok megkötésénél közreműködött, az anyakönyvvezetői tisztelt föl volt ruházva, vagyis a közhiedelem őt polgári tisztviselőnek tartotta: a közreműködésével kötött házasságokat az 1894. XXXI. t. c. 30. §-ának alapján ez időszerint érvényeseknek kell tekinteni. Mindamellett nincs kizárva annak a lehetősége, hogy a bíróságok ezeket a kötések esetleg nem fogják házasságoknak elismerni: Iparkodjék tehát az anyakönyvvezető rávenni az illető feleket arra, hogy házasságukat a bizonytalanság kizárása végett előtte két tanu jelenlétében újból megkössék. Ez esetben az új házasságkötések az anyakönyvbe újra bejegyzendők s az előbbi bejegyzések kereresztülhuzandók az új bejegyzésre való utalással és azzal a megjegyzéssel, hogy az illető egyén, midőn a keresztülhuzott bejegyzéseket bevezette, még nem volt állami anyakönyvvezetőnek kinevezve. A születési eset törvény ellenére lévén bejegyezve, ez a bejegyzés keresztülhuzandó s a születési eset a bejelentőnek megidézése mellett mint folytatolagos új bejegyzés anyakönyvvezendő.

A képviselőház elnapolása. A képviselőház a napirendre tűzött javaslatok letárgyalása után, tehát már a jövő hét folyamán elnapolja ülésait s szeptember 3-ára fog ismét összejúlni.

A katonai élelmezés terén jelentékeny reformot léptet a hadügyi kormányzat életbe a jövő esztendőben. Alkalmat szolgáltatott reá az a körülmény, hogy háború esetére a csapatok és erődített helyek fölszerelése céljából oly nagy mennyiségű szükséges a főzélék-konzerveknek, hogy elkertülhetlen legalább az első szükséglet egy részének már béke idején készletben való tartása. Ezáltal, illetőleg a mellőzhetlen évi kicserélés folytán viszont lehetővé válik, hogy hetenként kétszer ingyen és természetben szolgáltatassanak ki a legénységnek száz grammnyi főzélékadagot. Ezt a főzéléket a legénység tetszése szerint déiben vagy este fogja élvezhetni. Az első esetben a köztékezési pénznek főzélékre eső hányada a főzéstüszkeletekkel együtt meg lesz takarítható, amely megtakarítás folytán a legénység hetenként kétszer izlésének megfelelő vacsorához juthat.

Vasúti kedvezmény a vármegyei és városi tisztviselőknél. A minisztertanács a kereskedelemügyi miniszter előterjesztése s Debrecen város tanácsának kérelmére is, a vármegyék és törvényhatósági joggal felruházott városok rendszeresített állásokban levő, eskü alatt szolgáló tisztviselőinek július 1-től fogva ugyanazt a vasúti kedvezményt engedélyezte, a melyekben az állami hivatalnokok részesülnek.

A „BÁCSKA” tárcája.

Álmodozom.

Asztalomnál hátradőlök
 És behunyom szememet.
 — Tied minden gondolatom,
 Szívem, lelkem — tied, tied.
 Oly jól esik álmodoznom
 Behúnyt szemmel — mégis ébren —
 . . . Im előttem állasz most is
 Széled képpel, hőféherben.
 Még szárnyat is látok rajtad,
 Szinte félek: egyet rebben,
 És többé nem gyönyörködöm
 Beszédes két szép szemedben.
 Ó, nem tudok én betelni
 Szép arcoddal, szép szemeddél:
 Áhítattal, némán nézlek
 Hosszú, mohó tekintettel.
 Hátradölvén asztalomnál
 Behunyom a két szememet,
 És csak veled álmodozom,
 Örökké csak veled, veled.

Márton Pál.

A GLIGOR VASZILIU.

A gyalui havasokon magasán esett a hó. Ez a rengeteg fehér tömeg azután elszakította az istenieket a külvilágtól. És ezeknek nem is volt nagy szükségük a külvilágra. Évente egyszer másztak le a meredek havasokról, Szent István napján, a mikor a városban búcsu volt, s a vásáron beszerették összes szükségletüket: korszót, tüzszót, meg a bocskor-talpat; az asszonyok pedig tüt, cernát, meg piros pántlikát. Ez volt az összes igényük, egész kereskedelmük.

A zord gyalui havasok ormaig nem hat fel a civilizáció parancs szava, betűt, könyvet nem ismernek. De nem is kell. Az öreg móc, a mikor már nem is igen lát, letilteti maga mellé kamasz fiát, megismerteti az oláh nép történetével, rejtélyes, fantasztikus mondákkal, beszél neki a nagypántról, tengerentuli országokról. Ez

az egész tudománya. Ő is örökölte, ő is tovább adja, mielőtt a sirba menne. És ennyi bölcsesség épen elég egy mőcnek, aki sobasem mozdul ki odújából, télben, nyáron megkerüli az erdőt, bekiált a nagy völgyekbe és meghajítja a harkályokat, s elfut egy nadrágos, szalmakalapos ember elől; mert az „u”, az nagyon félelmes ember. Ilyen az élet ott a havasok között. Éjszakánként kigyul egy őrűz az ormon, s a rőzse pattogást ezerszeresen adják vissza a fenesi, plecskai völgyek, s ebbe a halotti csendbe néha belevegyül egy szerelmes oláh fruska monoton, bus éneklése, aki párja után kesereg; akit elvit a „nagyur”, a pán, azután két nadrágot adott reá, s talán haza se jön többet, s nem öleli nagy, erős karjaival az Anicát, pedig olyan jól, olyan édesen sehol se tudják neki a puliszkát elkészíteni, mint ő.

Néha felhangzik a guszlica is. Epekedő legény vagy leány veri a hurjait; a dallamot nem szereti az idegen, nagyon unalmas, hanem az oláhnak hol beborul az arca, hol kiderül, annyira érzi az egyszerű hangszer minden rezgését.

A Gligor Vasziliut most eresztették haza a katonaságtól. Alig rugta le magáról a szűk nadrágot, az éles hegyi levegőn ismét olyan buta érzékletlen lett, mint azelőtt. Házikóján, feleségén, puskáján kívül nem volt egyebe. Hanem ezt a hármat azután szerette. Ha a kertlést elvégezte, beült odújába, borzasztó illatu pipájából feketére füstölte a mestergerejét, s egy percre se mozdult el az Iliától, a mióta haza hozta a másik hegy mögül. Ez az asszony volt az ő egész világa, központja. Utánna rohant volna még a farkasok közé is, megmászta volna még a Szent János ormot is, pedig onnan még mőc nem került le élve, egy darabban. Ő legalább ezt képzelte magáról. Hogy tétre fordult az idő, a kecskezsirt beleöntötték a fába, az Iliá fonalat sodort bele és megvolt a világitás. E mellett a lámpa mellett mesélt a Gligor hajnaltól-hajnalig, rémes, háborzongató meséket az Iliának.

Valami pajkos sugár kibukkant a kolozsi hegyek mögül, s egyszerre csak lecséppent a nagy fenőfa tetje. Tavaszodott.

A Gligor mindennap kijárt az erdőre galyat törni, s az Iliá egyedül maradt otthon. A nagy, szálás Gligor

hatalmas csomó ággal jött haza estenden, s már várta a friss mamaliga, meg az Iliá ölése. Ilyen volt az élet egy darabig. Hanem a kéréses szívű oláhnak felkelt egyszer valami; hátha az Iliá mást is ölel? De jaj neki!

A másik hegyhátról járt keresztül egy vékony, bajszatlan fickó, a csábító Juon, a hogy látták a havason. Ez mozdított meg az ostoba oláh lelkeben valamit. És az állat felülkerekedett benne. Nagy csontos öklével fenyegetett a táj felé, a hol a Juon gyerek lakott. Megállj kölk! Cine mintye! Ez a gyaru rettenetes mélyre ette magát az ostoba mőc lelkében, mert az asszony nem is főzött olyan édes ételeket, mint eddig.

A Gligor azonban mégis félt. A Juon gyerekekkel nem mert kikezdeni, hátha lelőki a hegyi uton a mélységbe, vagy rápörköli egyetlen gunyháját; mert ettől a bolondtól az is kitelik.

Mást eszelt ki. Egy nagy és vén mackó lakott fent a hajtás alatt. Tudta, ismerte mindenki, de nem merték tartózkodási helyéből kiverni mert már három oláhnak rága szét a lábát.

No Juon ezt a mackót vérd a lábáról, ha ember vagy, mondta Pálforduláskor. „Hát én leverem”, felelt a büszke oláh fickó, „csak zavard ki helyéből.”

Másnap korán reggel elindultak a nehéz hegyi uton, fel a medve odúig. A vén mackó kint tilt és lábát nyalagatta. A Juonban meg a Gligorban meghűlt a vér. Még sem gyerek játék!

A vakmerő oláh fickó, bár félt, de célba vette a hatalmas mackót, az meg se rázkodott a lövéstől, hanem négy ugrással ott volt a gyerek mellett és rettenetes karmaival egy perc alatt szétépte a fiú mellett. A Gligor pedig csak állt öt lépésnyire. Gyerekjáték lett volna neki a medvét leteríteni, de nem! Bűnbödjön azért a csókért, a mit az Iliától kapott. Cine mintye!

Lassan leballagott a hegyi uton. Bement a gunyhóba és reágyújtott. Déiben elmesélte az asszonynak, hogy a Juon nincs többé. „Széitépte az ursu, én láttam.”

Es Iliá kiment a nagy, sötét éjszakába, a Juont keresni. Nem is jött többet vissza, nem főzött többet a Gligornak, aki azóta folyton azt hajtja: „Cine mintye” . . .

Török Jenő.

Kiállítás és kiállítók.

VII.

Tovább haladva a csoportokban, a szegedi kamarai kerület kiállítását megtaláljuk a nyolcadikban is, sőt annak a bányászati és kohászati feltüntetett kiállításai között is van egy: Zsidos Ferenc szentesi gépészmérnök, aki artézi kutak furására szolgáló forgó lemezt és egy artézi kut agygrégeit mutatja be.

A nyolcadik b) csoportban van a vas- és fémipar. Ennek és az építő ipari csoportnak befogadására külön csarnok épült, mely külső díszéről is megkapó benyomást tesz, tartalmára pedig egyik legszebb és leggazdagabb részlete az országos tárlatnak.

Maga a VIII. b) csoport még ismét két alosztályra van elválasztva. Egyikben vannak a lakatos, kovács, késes, kardműves, kőszőrös munkák, tűzmentes szekrények és fegyverek, másikban a bádógos, rézműves munkák, orosz-cikkok, kézi szerszámok és egyéb fémipari cikkek.

E csarnokban a két alosztályba tartozó tárgyakat összefoglaló szép gyűjteményes kiállítása van a szegedi iparosoknak elhelyezve két nagy szekrényben, állványokon és asztalon.

Résztesznek e gyűjteményes kiállításban: Benkóczy Pál lakatos egy rendkívül díszes függő lámpával, asztallal és albummal, melynek címlapján Árpád vezér paizsa emelése van kivésve; Schwarcz Rudolf bádógos a városi széképület mintájára készült madárházzal; Könyv György lakatos egy függő lámpával, Beller Sándor, Bokor Nándor, Dosztig Ferenc, Deutsch Mór, Sziráki József kések remek szegedi bicskakkal, Szaller Alajos reszelővágó, Hodács János hintőrésszel, Császár József, Molnár Márton, Kohn József lakatosok és a szegedi vas- és fémipari szövetezet.

Bejelentve lényegesen nagyobb kiterjedésben volt ez a gyűjteményes kiállítás, de a sorakozott iparosok közül többen visszaléptek.

Résztesznek még ebben a csoportban Szegedről és a kerületből a következők: Beliczki Károly (Zenta) takaréktűzhelyel, Fényi József (Zenta) kályhával, Ivitz Ferenc petrovszellői géplakatos kovácsolt vasmunkával, Olajos Vince és Özevgy Mihály zentai kovácsok, Sziráki János szegedi műkéses, Börsök István zentai bádógos papagály-kalitikával, Mayer József bajai rézműves konyhafelszerelésekkel, Marek Nándor (Apatin) kötélygyártó műszerekkel, melyek messze külföldön is keresettek, Frener József (Kula) bádógos munkákkal.

Külön említést érdemel e csoportban a kerület két jelentékeny kiállítója. Az egyik Bartek Károly szabadkai rézműves, akinek feltűnést keltenek következő versenyképes cikkei: egy pálinkafőző kazán, gőzfűző készlet, fűrdővíz melegítő kályha, kávéfőző gép és többféle konyhaszékző vörös rézből.

Saját gyártmányából egész kis pavillont vitt össze Weisz Ferenc sodrony-szövet fonat, szitaára és matracgyára Újvidékről. Ez már valósággal mintaszerű kiállítási kollekciója egy életrevaló gyárnak, mely a versenyképes cikkeknek egész sorozatát mutatja be és bizonyára a kiállításon is terjeszteni fogja vevőkörét.

A gépipar kilencedik csoportjában következő iparosok képviselik a kerületet: ifj. Emich Dániel (Cservenka) malomberendezési gépekkel, Gangl Mihály (Gajdobra) ekével, Glöckner József szegedi selyemfestő és vegytisztító egy saját találmányu, szabadalmazott mosó és facsaró géppel, melyről a hozzáértők nagy elismeréssel nyilatkoznak. Bulkesz község egy rostát állít ki, melyből nagy tömegek készülnek e községben a keleti tartományokba való kivitelre, ifj. Hajdu János szentesi gépműhelye egyes és kettős ekéket, Hetzel Jakab és fia új-sóvelű bádógosok konkolyozó gépet, Jeszanovics Miklós szabadkai gépépítő artézi kut — más kut, vízvezetési és kerti szivattyukat, magas nyomású, és emelő szivattyukat, Kocsák János szabadkai lakatos egy saját találmányu eszközt a gőzkazán soresó tisztítására, Lukács János petrovszellői kovácsmester furógépet, ekét és eketaligát, Redlich, Ohrenstein és Spitzer újvidéki gyáros cég malomköveket, melyekből másfél millió értékű kivitele van Németországba, Svajcra, Belgiumba és a keleti államokba, Reichlinger Gyula ó-kanizsai gépész és malomtulajdonos saját találmányu ellenőrző gépet, Reisz Péter (Gajdobra) mézfejtőgépet és herefogót, Steh István (Zenta) ekéket, Szabó József ó-kanizsai géplakatos kis-csinnyított gőzgepet, Török Bálint és Tóth Sándor és fia (Hmvasárhely) ekéket és más gazdasági gépeket, Winkler István palánkai gépész egy gabonatisztító gépet.

Különös említést érdemel a gépcarnokban Zikmund és társa újvidéki gépgyárának és vasöntődjének kiállítása, mely teljesen versenyképes kivitelben és árban mutat be két vetőgépet, egy három kukorica-morzsoló gépet.

Műszerek és tudományos eszközök képezik e csoportban a második osztályt, melyben részttesznek: Biliczki Károly zentai géplakatos tizedes mérleggel, Gruber D. L. szegedi műorás egy miniatűr toronyóra szerkezettel, mely a Schwarcz bádógos által készített bádóg-városbáza tornyában van elhelyezve és a legnagyobb szabotossággal működik, László Márton apatini műlakatos mérleggel és Müller János ó-becsei toronyórakészítő három toronyórát.

VIII.

Gazdag csoportja az országos tárlatnak a tizedik, mely a közlekedés, hajózás, tengerészet kiállítását tartalmazza négy külön csarnokban, melyek közül impozáns arányaival kiválik a közlekedési csarnok, csodálat tárgya a külföldiek előtt is.

A közlekedési eszközök, kocsik stb. két csarnokban vannak elhelyezve, holott 1885-ben ezeknek is az iparcsarnokban jutott, persze szerény helyeske. És ami nagyon följegyzésre méltó, most a két csarnok is csak kisebb részét fogadhatta be a csoportba bejelentett tárgyaknak és magából a szegedi kamara kerületéből a jelentkezettek két harmadrészét utasították vissza helyszűke miatt.

Tényleg kiállítottak a csoportban a kerületbeliek közül a jelentékenyebb iparosok és méltó feltűnést keltek kivált a bácskai kocsigyárosok pompás kivitelű hintóikkal, melyek díszben sem igen állanak akár a budapesti mögött, tartósságában meg azok fölött becsültettek.

Kiállítottak a tizedik csoport ez osztályában: Bokor Lajos szentesi bognár és Ibolya Bálint kovács egy kivágott kocsit, Vida Szűcs Dániel szentesi kocsig

gyártó, Ibolya Károly kovács és Kölber Ferenc kárpitos egy födeles hintót, melyen a szatler munka sok díszet arat, Vida Szűcs Dániel szentesi bognár még egy alföldi kocsit, Vidovics János szentesi talicskakészítő talicskákat és jármokat. Zentáról kiállított Özevgy Mihály kovács egy igen szép hintót, Tassy János bognár két kocsidalt és jármok. Zomborból: Brezina Antal kocsigyártó egy hintót nyers állapotban, Czezer József kocsigyártó egy fedeles hintót. Szabadkáról: Fiedor József egy rendkívül díszes kivitelű hintót. O Becséről: Jankovics János kerékgyártó két kerékű taligát, Besztercei Ignác egy könnyű vadászkocsit. H.-M.-Vásárhelyről: Bagi Károly ekemodell, Sajtos József bognár, Sörös József kovács és Denesi István kaskótó együttesen egy magyar kocsit.

Kisebb arányok szerint van képviselve a kerület a hajózási alosztályban, ahol résztesz a Ferenc-eszterházy vállalat és Privinszky János szegedi hajóépítő egy miniatűr gabonahajóval, a hozzátartozó dereglyével, csolnakkal és eszközökkel, melyek szabatosan és szépen vannak készítve.

„Szeged” hajó azonban van a kiállításban, szintén kicsinyített kivitelben. Ez az ifju Terhes József hajóépítő mester újpesti telepén készült és rajta van a kis nemzeti lobogó is Szeged.

Résztesz még a hajózási kiállításban a szegedi kenderfonógyár részvénytársaság is, mely impozánsul van képviselve az iparcsarnokban is. A hajózási kátrányozott és kátrányozatlan hajóköteletek és egyéb hajófelszereléseket mutat be a fonógyár, megjegyezve, hogy az óriási kötelek a saját mezőhegyesi telepén termelt kenderből készült, felát igazán magyar termékek.

Még a magyar királyi államvasutak hatalmas kiállításában részes a kerület egy kissé a szegedi műhely által. A mozdony, szerkocsi, személy- és teherkocsiminták között ott van az a pompás kis vonat, melyet oly gondnal készített a szegedi vasuti műhely.

Építési ipar. Ez a tizedik csoport, mely a már említett külön díszes csarnokban van elhelyezve, együtt a vas és fémipar termékeivel.

Értekesen van itt képviselve a kerület több jelentékeny kiállító által, de erősen kiválik két szegedi ipartelep, a Rainer Károly asztalosmunka-gyára és a Mayer-féle keramit és műtéglyagyár.

Rainer Károly, akinek szállítási és versenyképességét az országon kívül Szerbiában és Bulgáriában is ismerik, egy díszes kis pavillont épített össze, melyen gyárának készítményei vannak bemutatva: az ajtók, ablakok, a menyezett-famunkák, a különféle parkettek stb.

A kis építmény maga is kiváló ízlésről tanusodik, az azon bemutatott készítmények pedig minden vonalon kiállítják az összehasonlítást még a Neuschloss-féle famunkagyárnak tán tizezer forint költséggel épített kis pavillonjával is. Az igaz, hogy a Rainer-pavillon is jóval többbe került ezer forintnál.

Mayer Ferdinánd és fia szegedi keramit és műtéglyagyára, mely nemrég alakult át részvénytársasággá, szintén előkelő módon állt ki. Egész építményt emelt a gyár, egy homlokzatot két oldalszárnyal. Már magában a fölépített ivben bemutatja a gyár saját készítményű díszítő tégláit, aztán kiállítja tűzálló agyaggyártmányait és fakterekbe helyezett keramit és falburkolati lapjait, melyek nagyon díszesek és már keresettek is, nem csupán itthon, de Szerbiába, Bulgáriába és Boszniába is.

Nagyon csinosan és figyelemreméltóan állt ki Szegedről a Fischer János fiai cég egy márvány mosdót tükörrel, barokk stylen, két vizálmány márványból és egy domborvessű márvány abc-ét, továbbá a szegedi téglagyár részvénytársaság, mely ösmert kiváló minőségű készítményeit mutatja be.

Az építőipari csoportban részttesznek még a kerületből többen, habár szerényebb szabású, de a cikkek értékességét fogva figyelemreméltó kollekciókkal. Kiállítanak: Eberhard Mihály szabadkai szobrász igen szép építésztervezéseket, Goldstein Dávid zentai téglagyáros ugyanazt. Hank Ádám apatini műlakatos takaréktűzhelyt, a hőmezővászárhelyi társasági téglát és cserépgyár, Rácz Lajos és társai rendkívül szép és jó minőségű cserépeket, téglákat, Heintz Vilmos cservenkai asztalos egy teljesen felszerelt ablakot, Kósa István szabadkai építész több építési tervet és rajzot, Kovács Lőrinc szabadkai kőfaragó egy kőből faragott szobrot talpazattal, Lőrincz Benedek topolyai építőmester templomterveket, Raichl Frigyes upjalánkai cementlapokat, Repka Károly (Baja) díszes tervrajzokat, Zombor városi tervrajzokat, ifj. Zsoldos Ferenc szentesi gyára kitűnő cserépeket és téglákat.

Ujdonságok.

Kinevezés. Öfelsége a király dr. Hoffmann József eszterházyi földinket, egyetemi magántanárt, miniszteri titkári címmel és jelleggel felruházott miniszteri segédtitkárt valóságos miniszteri titkárrá nevezte ki.

Kinevezés. Öfelsége a király dr. Grätz Ferenc, zombori földinket, szegedi kir. törvényszéki jegyzőt a hőmezővászárhelyi járásbíróvához albiróvá nevezte ki.

Uj anyakönyvvezetők Zomborban. Perczel Dezső m. kir. helyettes miniszter a zombori anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé dr. Matzitz Pál városi tanácsnokot, anyakönyvvezető helyettesé pedig Zomborcsevit György városi alkaptányt nevezte ki s mindkettőt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Hochfelder József bpesti kir. jbirósági joggyakornokot a szabadkai kir. jbirósághoz aljegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Rácz Károly debreceni kir. törvényszéki joggyakornokot a szabadkai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Előléptetés. Rácz Soma, zombori főgimnáziumi rendes tanár a IX. fizetési osztály első fokozatába lett előléptetve.

„Antiszemizmus.” Ez alatt a cím alatt a „Z. H.” élesen kritizálja a helybeli apáca-zárdát s illetve az abban divó nevelési rendszert. Az igazság érdekében kötelességünknek tartjuk pár sorban reflektálni lap-társunk megjegyzéseire. Lap-társunk azzal kezd, hogy már több ízben jelentek meg hirlapi közlemények a zárdanevelési rendszer ellen. Lehet, hogy jelentek meg hirlapi közlemények, de azok bizonyára ép úgy nélkülöztek a tárgyilagosságot, mint a „Z. H.” mostani sorai; csak az elfogultság vagy a rosszakarat találhat gáncsolni valót az apácák nevelési rendszerén. A „Z. H.” azért panaszkodik, mert a zárdában a zsidó növendékek állítólag mintegy üldözésnek vannak kitéve; azt mondja, hogy a zsidó növendékek nem részesülnek olyan bánásmódban, mint a többiek, hogy „minden illő és nem illő alkalommal figyelmeztetik a serdülő leánykákat arra, hogy a közöttük lévő zsidó társaik nem oly emberek, mint ők, ha hibát követnek el, ezt „csak zsidó tehetet”, figyelmeztetik, hogy ezek csak túrt tagjai annak az iskolának.” — Mi, akik a liberális eszméknek vagyunk harcosai, utána jártunk a dolognak. Meggyőződöttünk arról, hogy lap-társunk állításai nem felelnek meg a valóságnak. Sőt ellenkezőleg, az apácák éppen nem tesznek különbséget a növendékek között s a zsidókat ép olyan bánásmódban részesítik, mint a többiek s sohasem mulasztják el a növendékeket, a zsidókat és keresztényeket, az egymás iránti türelmességre és szeretetre oktadni. — Éppen így nem felel meg a valóságnak a kézesokra vonatkozó állítás sem. Ugy látszik, lap-társunkat valaki alaposan feltűtette s ő hitelt adott neki anélkül, hogy előbb meggyőződést szerzett volna a közlemény valóságáról. A mi a szeretetről való lecke-adást illeti, erre nézve az a megjegyzésünk, hogy az apácák nem szorulnak rá a „Z. H.” oktatására, hanem ellenkezőleg annak a közleménynek írója eljárhatna hozzájuk egy kis szerénységet és más szép tulajdonokat tanulni, a melyeknek ő — úgy látszik — teljesen híján van. Ha csak egy hétig járna hozzájuk tanításra, nem lenne annyira képződő és vakmerő, hogy magát az apácák oktatójává merje feltölteni. Különböző épen a múlt létén voltak a zárdában az évről-évre vallásosok. A vizsgálatokon megjelentek a szülők vallásosságuk nélkül s mind — vallásatlanság nélkül — a legnagyobb örömmel konstátálták, hogy az apácák milyen kitűnő nevelésben részesítik a növendékeket.

Athelyezés. Horváth József, újvidéki főgimnáziumi rendes tanár a budapesti VIII. kerületi főgimnáziumhoz lett áthelyezve.

Athelyezés. A kultuszminiszter dr. Zlinszky Aladár volt zombori, jelenleg pozsonyi főgimnáziumi tanárt a budapesti VIII. kerületi főgimnáziumhoz helyezte át.

Athelyezések. Az igazságügyminiszter Ponorán Dóme szabadkai járásbírósi aljegyzőt a szabadkai törvényszékhez, Graden Dezső újvidéki törvényszéki aljegyzőt a nagybecskereki járásbíróshoz, Pletikózsits Ferenc zombori járásbírósi irnokot a nagyikindai törvényszékhez helyezte át.

Választás. Torza és Kis Kér községekkel rendszerezített s Kucura székhelyvel bíró körrállatorvosi állásra Fenyő Sándor választott meg.

Anyakönyvvezetők. A helyettes miniszter Rákits Miklós községi jegyzőt a tovarisovai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé, Vajda Antal jegyzőt a kiszácsi anyakönyvi kerületbe helyettes anyakönyvvezetővé nevezte ki.

Királyi kegyelem. Popovits Milán a Zasztava volt szerkesztője és Tómits Miklós, ugyane lap munkatársa, ki izgató cikkéért csak nem rég lett másfél évi államfogház büntetéssel sújtva, a m. kir. igazságügyminiszter ajánlatára királyi kegyelemben részesültek s már kibocsájtattak a szegedi államfogházból.

Vármegyei közgyűlés. Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága ma tartja az évi második rendes közgyűlést. Az állandó választmány tegnap tartotta meg ülését. A közgyűlésnek igen sok tárgya van, köztük nem kevésbé fontosak.

A mi színházunk. Nem valami nagy reménységgel néztünk eddig a jövő szezonnak elébe s nincs rá okunk ezután se a reménységre. Ugy látszik azonban, hogy Baja város se igen bizakodik. A Bajai Közönytben olvassuk ugyanis a következő sorokat: Zombor város törvényhatósági bizottsága az ottani színház a jövő szihi idényre Künbngyi Miklósnak adta ki. Baja város tanácsa azonban a helyhatósági engedélyt Künbngyitől megtagadta, mert azon üzethen van, hogy az első vagy utósaisonban erősebb és ismertebb társulatok fognak a színházért pályázni.

Nagymérvű család és sikkasztás Csonoplán. Szenzációs hírt kaptunk Csonoplánról. Fleischer József ottani kereskedő alaposan becsapta a csonoplaikat, pénzeket esalt ki tőlük, váltókat, könyveket értékesített, a pénzt elsiszkasztotta s bűnös manipulációinak betetőzésekké egész családjával megugrott. Hogy mekkorra az az összeg, a melylyel a csonoplaikat becsapta, pozitíve még nem tudható; állítólag meghaladja a 30—40 ezer forintot. Fleischer egy csomó váltót is hamisított. Csonopla lakosságának ugyszólván felém becsapta.

A főkapitány ur figyelmébe. A Flórián-utca sarkán a „Zum Schwarzen Bruder“ korcsmában vasárnap délután és éjszaka valóságos orgiák vannak. Az orgiák színhelye nemcsak a korcsma, hanem az utca is. Éktelen láрма, verekedés napirenden vannak s e mellett olyan dolgok is, a melyek minden tisztességes ember megbotránkozását vonják maguk után. Kérjük a főkapitány urat, sziveskedjék intézkedni. — Több polgár.

Tanitói jubileum. Stekler Sámuel, a bajai izraelita iskolák igazgatója a napokban tölti be tanitói működésének 50-ik esztendőjét. Volt és jelenlegi tanítványai a jubiliás tiszteletére folyó hó 28-án ünnepelet rendeznek.

Adóhivatal Titelen. Az újonnan felállított titeli adóhivatal folyó évi október hó 1-én kezd meg a működését. Eredetileg úgy volt tervezve, hogy már július 1-én akciába lép az új adóhivatal; így irtuk meg mi is annak idején. Az idő rövidsége miatt azonban el kellett halasztani az életbe lépést október 1-ig.

Ezüstlakodalmom. Frey Imre, zombori tekintélyes iparos, városi virilista vasárnap ülte meg nevével szül. Schick Juliával házasságának 25. évfordulóját.

Lecsapott a villám. Vasárnap reggel hatalmas zivatar keletkezett városunkban. Dörgött, villámlott, majd zuhogva hullott a zápor. Zivatar közben a csonopla uton egy szerb parasztagzának a házába lecsapott a villám. A zuhogó eső dacára villámot tűzet fogott a ház teteje s bár a tűzoltók is csakhamar megjelentek s erősen oltották, teljesen leégett. A tűz továbbterjedését sikerült megakadályozni.

Tűzoltók nyári mulatsága. A szabadkai önkéntes tűzoltó testület f. évi július 5-én Palicson nagyobb szabású tűzoltói ünnepelet rendez.

Kegyuri ülés. Zombor szab. kir. város kegyuri bizottsága 1896. évi június hó 28-án délelőtt 10 órakor a város háza nagytermében rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak f. évi 11,577. szám alatti leirata, Paul Kálmán kegyuri bizottsági ügyész tiszteletdíja tárgyában. 2. A kalocsai egyházmegyei főbátóságnak f. évi 680. számú leirata, a Szent-Rókus temető kibővítése iránt kötött adásvevési szerződés jóváhagyása tárgyában. 3. A zombori róm. kath. templompénztár kezelésének előterjesztése, a Szent-Rókus temető földből 2600 □ öli szántóföld haszonbérbeadásáról kötött szerződés elfogadása iránt. 4. A zombori róm. kath. templompénztár kezelésének előterjesztése, a temető kibővítésére megvett földrésztlet után előírt illeték-, egyenérték és adómentesség tárgyában. 5. A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak f. évi 4294. számú végzése, a kistemető kibővítése Zombor város közönsége által adományozott 3 hold 1200 □ öli telek átírása iránt. 6. Főtisztelendő Fejér Gyula apát-plébános ur előterjesztése, Józits Lőrinc, volt egyházpénztári szolgának elhalálozása folytán, úresedésben levő szolgálai állás betöltése tárgyában. 7. Főtisztelendő egyházmegyei főbátóságnak f. évi 684—605. számú leirata, Ast Ferdinand és Jeniké Franciska miscalapítólevelének jóváhagyása tárgyában. 8. A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak f. évi 2897. számú végzése, a karlovi sziab. egyházzalpnak Konyovits Jusztina és társai elleni végrehajtási ügyében, Bikár Voin által lefizetett 3760 frt 94 kr vételár tárgyában. 9. A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak f. évi 4299. számú végzése, Bikár Jusztina és társainak eladott ingatlanainak a veendő leendő átírása és ugyanezen ügybenf. évi 5357. számú végzése, vételár felosztása tárgyában. 10. A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak folyó évi 3623. számú árverési hirdménye Konyovits Istvánnak Athanackovits György és társai elleni ügyben. 11. A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak f. évi 5071. számú végzése, Terzin Simon által az iskolai alapba visszafizetett 1000 frt kölesöntőke törlesztése tárgyában. 12. Főtisztelendő Fejér Gyula apát-plébános ur előterjesztése, a beszerzett misemondó ruhák után felmerült 133 frt 52 kros számla kiutalványozása iránt. 13. A zombori róm. kath. egyházpénztár kezelésének előterjesztése, a bátralekos párbérek közigazgatási végrehajtás után leendő behajtás iránt teendő intézkedések tárgyában. 14. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium számvevőségének f. évi 3704. szám alatti értesítése, az iskolai alap számadási kivonat megvizsgálása tárgyában. 15. Öv. Józits Lőrincné kérvénye, férje elhalálozása folytán részére nyugdíj, illetve némi kegydíj megszavazása iránt. 16. Ivanovits A. helybeli kereskedő előterjesztése a 15. számú bolti helyiség felmondása iránt; ugyanannak előterjesztése a mondott bolti helyiségnek elhaszonbérbeadásának elfogadása iránt. 17. Purmann Alajos, valamint a saját, ugy a néhai Balázs János volt templompénztári ellenőr részére az 1893. és 1894. évi számadásokra a szokásos felmentvény megadása iránti kérvénye. 18. Purmann Alajos pénztárnok előterjesztése az 1895. évi összes számadások megvizsgálása iránt. A városi tanácsnak átírata a megvizsgált számadások tárgyában. 19. A zombori róm. kath. iskolaszéknek f. évi 35. számú jegyzőkönyvi kivonata, az 1896. évi iskolai zárvizsgák megtartása tárgyában 20. Időközben beérkező tárgyak.

Névmagyarosítás. Eipek Gyula veprováci illetőségű s ugyanottani lakos, valamint kiskoru Hugó és Hildegardé nevű gyermekei vezetéknévüket belügyminiszteri engedéllyel „Perényi“-re magyarosították.

Új sörcsarnok. Amann apatini sörfőző a bajai uton (volt Pekár-féle vendéglő helyiségében) apatini sörcsarnokot rendezett be. A sörcsarnokot folyó hó 28-án, vasárnap este 7 órakor nyitják meg a helybeli tűzoltó zenekar közreműködésével. A sörcsarnok üzletvezetője Herche Albert helybeli vendéglős.

Érettségi Ujvidéken. Ujvidéken a kir. kath. magyar főgimnáziumban e hó 17. és 18-án tartott meg dr. Platz Bonifác kir. főigazgató elnöksége alatt az érettségi vizsgát szóbeli része; 18 jelentkező tanuló közül jól értett 6, érett 10, három hó mulva teendő javító vizsgálatra egy-egy tárgyból utasított 2 tanuló.

Öngyilkossági kísérlet. Ujvidékről írják: Krusedolac György helybeli papusos 18 éves leánya e hó 19-én a reggeli órákban a vasuti hid korlátján átugorva, a hidon robogó vonat alá vetette magát. Szerencsére arra haladt Petrovits Lázó ledincei lakos, ki a leány után ugorva sikerült őt ép a végző pillanatban a vonat elől elrántani. A leány tettének okául mostohája rossz bánásmódját vallotta.

Megkéselt eróművész. Topolyán a mult héten valami Müller Vilmos nevű német eróművész produkálta magát 4 tagból álló társulatával. Müllernek valóban bámulatos ereje van, mutatványai valóságban meglepték a közönséget, s nem igen akadt vállalkozó, ki vele az általa legyőzőjének ígért 500 frt-ért bírokra ment volna. Müller Vilmos ptyókös állapotban szombat este betért Lőrincz Bálint korcsmájába, hol hitelbe bort kért, de nem kapott; e miatt közte és a korcsmáros között keletkezett szóvitából csakhamar verekedés keletkezett. A korcsmárosnak természetesen segítségére siettek a korcsmában időzők valamennyien. Verekedés közben Kacizba Antal Müllert hátul több helyen bicskájával megszurta; a szurások egyike megsértette a tüdőt, úgy hogy Müller még most sincs teljesen tul minden veszélyen.

Milleniumi ünnep. Az ó-kanizsai róm. kath. elemi népiskolák városi osztályai a milleniumot impozánsan ülték meg. A szokásos s előírt Isten tiszteletlen, felolvasáson s szavalaton kívül összekötötték a tanév bezáró ünnepséggel, majálissal és ezer ártatlan gyermeki ajkkal együtt eltette a nagy közönség a bazát, a királyt s kért áldást Istentől e népre. Június hó 18-án ünnepi szint öltött a város, a köz- és magánházak lobogó díszszel voltak felékesítve. Reggel 7 óra után a tűzoltók zenekarának lelkesítő zenéje mellett elindultak a város szívéből legtovább eső Tóparti iskola tanulói kisebb, nagyobb zászlókkal, díszruhában, magyagyarosban kivált a leányok, s miként a csermelyből hatalmas folyam leszen, akként szaporodtak meg a tanulók a Szt.-István királyi, a Széchenyi, uri-utácón s főtérén végig menve az utvonalba eső iskolákból. Az így összegyűlt 1000 növendéket valahogy sikerült a templomba bevezetni, hol Márton Mátyás plébános mutatott be hálaadó Isten tiszteletet. Misa alatt lélekemelő volt az összes gyermekek szívből jövő s gondosan be-

tanult éneke. Az „Isten áld meg a magyart“ akkordjainak elhangzása után a növendékek a népkerti vígadó köré gyűltek, s a rekkenő melegben végig hallgatták a történelmi felolvasást s lelkesülten éljenek a remek szavalatokat. Végül Márton plébános fogadást tétetett a gyermekekkel, hogy mindig hasznos s hü polgárai igyekeznek lenni e hazának. 1/2 óraor ket-tősrendbe sorakozva a 2 klmre fekvő „Nagyerdő“-be vonultak a növendékek, hol napestig volt lakmározás — 2 ízben is — tánc, versenyfutás, mázsás, kötélhúzás, ének stb. Itt osztattak ki az osztályok 10—10 legjobb tanulója közt — a legnagyobb részt Márton plébános jóvoltából — az értékes történelmi, s ifjúsági könyvek. . . Késő este, követve nagy néparadtól a főtérre végig vonult a most már igazán örömmittas se-reg s a „Gazda Kör“ előtt még egy tánc s szavalat eljárása, illetve meghallgatása után eloszlott. 1000 növendék megvendégelése, éremmel való ellátása stb. jó-kora összeget veit igénybe, melynek legnagyobb részét a községtanács, millenárius bizottság fedezte, más-részt pedig lelkes honfiak s honleányok szereztek be, illetve látták el.

A Dunába fult. Geiger Lajos újvidéki posta-és távirada-gyakornok a szabadba ment fürödni. Nem akarván a kijelölt szabad fürdőt használni, más helyet keresett, de rajta veszett, mert egyszerre elvesztette a talajt lába alól, alámerült és a vízbe fult.

Eljegyzés. Nagy Czirik János szabadkai kir. járásbírósi albiró jegyet váltott Bakó Ella kisasszony-nal, Bakó Gedeon nyug. törvényszéki bíró s szabadkai ügyvéd leányával.

Gyászír. Özv. Matkovits Lajosné, a néhai zentai főszolgabíró özvegyét és családját súlyos csapás érte, 13 éves leánykaja, Leonka folyó hó 20-án hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 21-én ment végbe általános részvét mellett.

Elitelt párbajozók. Dr. Herczegh Lajos és dr. Vermes Lajos még 1891-ben heves összekocanás folytán pisztoly-párbajt vívtak. A párbajnak perze komolyabb következménye nem lett s a két lövés szokás szerint csak két lynkat hasított a levegőben. A szabadkai törvényszék a mult napokban tárgyalta az érdekes ügyet, amelynek eredményeképp dr. Herczegh Lajos t, Vermes, a párbaj kezdeményezőjét pedig 14 napra a szegedi államfogházba megintválták. A törvényszék Vermes büntetésének kiszabásánál enyhítő körülményül elfogadta azt a védekezést, hogy „Magyarország bajnoka és többszörös viadorának, továbbá 126 érdemrend, cím és koszoru tulajdonosának társadalmi állása megköveteli azt, hogy mindennemű sértésért helyt álljon és elégtételt vegyen“.

A pálinka áldozata. Csility Lukács 18 éves bajai legény mulatozás közben csupa bravourból a pálinkát bors pohárból itta, míg a többiek rendes kis pohárból. Csility a bravourját az életével fizette meg. Mikor ugyanis a 9-ik nagy pohár pálinkát megitta, lefordult a székről s szélhűdés következtében nyomban meghalt.

Gyászír. Radánovits Döme ó-becsei ügyvéd a mult héten 70 éves korában elhunyt.

Athelyezett temető. O-Becséről írják: „A Ferencsatorna útjába eső gör. kel. szerb temető áthelyezése mult héten megtörtént, még pedig a legnagyobb csendben és rendben. Hétfőn délután kezdtek. Ekkor ugyan a fűrészpört és karbolt szállító kocsi nem akarták beereszteni, de a mint a csendőrség és a városbíró megjelentek, lecsendesült a nép, a mely tömegesen állta körül a sírokat. Jung bíró dícséretre méltó tapintatossággal csillapította a népet, a mely azt kívánta, hogy a prótó is legyen jelen, később azonban belenyugodtak abba is, ha a bíró kezdi meg a felásást. Jung bíró tehát három ásonyomást tett az: Atya, Fiu és Szentlélek nevében, mire megkezdtek a munkát, amely rendben folyt. Még éjjel is dolgoztak és így estlőtrőtkön készen lett. 380 halottat vittek át. A legtöbbnek koporsója még ép volt és a feliratok is olvashatók. Mindkét helyen községi orvosok és elüljárók gyűltek a munkára. Szombaton d. e. 10 óraor a holtakért requiem volt, amely után megtörtént az új sírhantok beszentelése és ezzel a sok vitára adott exhumálás befejeztetett.“

Angol vendégek O-Becsen. A Ferencsatorna torkolatán áthelyezési munkálatait megtekintendő a mult héten több külföldi vendég járt O-Becsen. Az egyik többszörösen milliomas angol, Milldoor két leányával jött. Velük jött Kärn skót gyáros, továbbá Gerster Lajos amerikai alkonzul, Kiss nyug. ezredes, a Ferencsatorna vezérigazgatója és Heintz műszaki tanácsos, a Ferencsatorna mérnöke. Az angolok a kiállítás megtekintésére és a napokban tartott ferencsatornai közgyűlésre jöttek hazánkba. Milldoor a legnagyobb részvényese a csatornának, öt millió forintja fekszik benne.

Öngyilkosság. Topolyán Rind Antal kertész, 20 éves fiatalember f. hó 15-én reggel agyonlőtte magát s azonnal meghalt. Tettének oka állítólag családi viszály.

Adakozás. a szabadkai ev. missió-templom és paplak felépítésére újabb adakoztak: Apatini szolgabírói hivatal 3 frt, bács-almási kir. közjegyző gyűjtése 3 frt, Christ Páter Cservenka 50 frt, cservenkai ev. lelkész gyűjtése 78 frt 30 kr, Stigelmár ev. lelkész 2 frt, Christ György földbirtokos 5 frt, Röder Károly ev. tanító 2 frt, Pilis József 50 kr, Berger Károly 50 kr, Mayer Ármin ev. tanító 50 kr, Fuchs Vilmos földbirtokos 50 kr, Schumacher József 1 frt, Fuchs Sándor 1 frt, Wagner Henrik ev. tanító 1 frt, ifj. Schumacher Henrik 1 frt, Knefely Ede 1 frt, Geyer Lajos 50 kr, cservenkai takaréki és segélyegylet szöv. 1 frt, Heinecz Lajos 50 kr, dr. Hammel Nándor orvos 50 kr, Emich János gondnok 50 kr, Hoffmann Sándor 1 frt, Fuchs Károly 1 frt, Steinfeld Ignác 50 kr, Nagy József 50 kr, Schumacher Károly 1 frt, Welsch Péter 50 kr, Emich Dániel 50 kr, Schumacher Károly 50 kr, Welsch Krisztian 50 kr, Geyer Henrik 5 frt, Welsch Jakab 50 kr, Krumesz Fülöp 2 frt, cservenkai landwirth Volksbank 1 frt, Wagner Jakob 50 kr, cservenkai ref. egyház 2 frt, Zilezer 50 kr, Reinhardt György 30 frt, dr. Ormay Kálmán 2 frt, Weiss Mátyás 50 kr, Diener György 5 frt, Maicek Adolf postamester 1 frt, Dirner János 1 frt, Fritz Frigyes 30 kr, Götthe Jakab 50 kr, Indt János 50 kr, Welker Keresztély 50 kr, Götthe Friderich 50 kr, Kottler Ottó bulkeszi ev. lelkész 10 frt, Szabó József kötszövőgyáros Szabadka 2 frt, Szabadkai kereskedelmi és iparbank 50 frt, Wagner Keresztély és neje O-Kanizsa 2 frt, Hoffmann Zs. Szabadka 1 frt. Midőn Missióm nevében hálaú köszönetet mondok a kegyes ada-

kozóknak, kérem egyuttal a még kint levő gyűjtőveik szives bektüldését alulirothoz elszámolás végett. Kelt Szabadkán, 1896. május 28. Korossy Emil, ev. lelkész.

Az orrvadász. Brdár Ico b.-monostorszeghi lakos a vadászat nemes szenvedélyének élén, az abban kifejtett ügyessége révén rövid idő alatt a b.-monostorszeghi sportmannok elsejévé nőtte ki magát. Híre is ment az egész környéken a nagy Nimródnek, hogy balomra lövi a legszebb szarvas-bikákat. No de mert a szenvedély vakká teszi az embert, Brdár Ico szemei is elhomályosultak s a tilosban kezdett vadászgatni. A napokban épen a herceg-uradalom érdekében próbált szerencsét s le is terített egy szarvast. Ez volt a veszte. Amint a lámpa mellett felboncolt vadat kocsija felé vonszolta (mert e hős férfiú mindig „sicher“-re megy ám!), a lövésre figyelmessé lett nagy-szöllősi csendőrök elcsipték és — lefűltek. — Most jön a java! Mig a szarvast a kocsiira felemelték, az orrvadász a kezében tartott lámpást hirtelen a kocsi oldalához csapta s „illa-bersk“, ott hagyta faképnél a két meglepett csendőrt. A csendőrök már vizitáltak Brdár lakásán, de őt az eset óta még nem látták otthon.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ június 21-iki száma 26 képpel jelent meg, melyek legnagyobb részt a június 8-iki ünnepélyekre vonatkoznak, s a díszmenten különféle mozzanatait tüntetik föl. Közleményei közül felemlítjük: „A mi díszmentenkről“ (23 képpel a június 8-iki díszmentéről). — Költmények: „Föl föl, a hegyre.“ Fejes Istvántól; „Otthon“ Justh Bélától. „A felföld“ Sajó Sándortól. — Regénytár: „Zúdorék.“ Regény, írta Gyarmathy Zsigáné (Neogrady Antal eredeti rajzaival); „Senki fia“ Verne Gyula regénye (az eredeti francia kiadás rajzaival). — „A házasság a XVI. és XVII. században.“ — „Régi zászlók a díszmenten.“ — „Az utolsó pozsonyi koronázás“ Vajtkól. — „A Habsburgok jelszavai“ — „A banderium“ Mikszáth Kálmántól (Jantyk Mátyás eredeti rajzaival s Divald, Weinwurm fényképezés, Janovits Emil és Kosztolányi M. amateurök fényképfelvételeivel). — „Az ezredévi ünnepélyek.“ Irodalom és művészet, Közintézetek és egy-letek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

4867. szám.
kig. 1896.

Pályázati hirdmény.

Bács-Bodrogh vármegyében (O-Morovica székhely-lyel) úresedésbe jött XXV. körállatorvosi állásnak betöltése céljából ezennel pályázat nyitattik. Ezen körbe 6285 lelket számláló O-Morovica község (Felső-Roglatica pusztával) és 4586 lelket számláló Pacsér község nagy állatlétszámmal tartoznak. Az állás javadalmazása 600 frt havi előleges részletekben; mely összegből O-Morovica község 400 frtot, Pacsér község 200 frtot fizet. Az állatok gyógykezelésének díjazása az 1888. évi VII. t. c. 130. §-a alapján egyezséggel fog megállapítani. A megválasztandó állatorvos O-Morovica községben a vágóbiztosi teendőket szabályrendeletileg meghatározott díjazás mellett teljesíteni köteles. Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket az 1888. évi VII. t. c. 296., 297. és 298. §-ában mondottakhoz képest állatorvosi gyakorlatra jogosító oklevél s erkölcsi bizonylattal felszerelve **folyó évi július hó 15-éig** hozzám anynyal inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak. B.-Topolya, 1896. évi június hó 8-án.
Császár, főszolgabíró.

Pályázati hirdmény.

Goszpodince községben úresedésbe jött rendőrvezetői állásra, melylyel évi 300 frt készpénz fizetés van összekötve, ezennel pályázat hirdtetik. Pályázni szándékozó köteles igazolni, hogy: a) magyar honpolgár; b) védkötelezettségének megfelelt, a 24-ik életévet betöltötte, a 60-ikat pedig el nem érte; c) feddhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű; d) törvényhatósági orvos által kiállított bizonylattal, hogy teljesen egészséges; e) irni, olvasni tud és a községben divó nyelveket (u. m. magyar, szerb, német) bírja; f) az örvezetőkire nézve megkívántatik a magyar nyelvnek szó és írásban való tökéletes bírása, hogy az előírt írásbeli teendőket biztosan végezhessen. Megjegyeztetik, hogy kiszolgált altisztek és m. kir. csendőrök előnyben részesülnek. A ruházatot és felszerelést a község adja. Pályázati kérvények alulirt előjáróshoz **folyó évi július hó 1-éig** nyujtandók be, későbbben érkezők figyelembe nem fognak vétetni. Kelt Goszpodincén, 1896. évi június hó 6-án.
Az előjáróság.

Pályázat.

A katymári kultéri dalmát-magyar tannyelvű tanító állásra pályázat nyitattik.
Az állás javadalma 400 frt évi fizetés és természetbeni lakás.
Kötelessége a mindennapi és ismétlő tanköteleteket tanítani.
Csak férfi tanítók pályázhatnak, akik kérvényüket **follyó évi július hó 25-ig** ft. Tormásy Gábor esperes-plébánoshoz Katymárra (B. B. megye) küldjék.
Állását a megválasztott szeptember 1-én köteles elfoglalni, amely naptól fizetését is huzni fogja.
3-1 **A r. k. iskolaszék.**

Bérbeadási hirdetemény.

Mohol község határában 243 kat. holdat kitevő kitünően művelt **első minőségű**

szántóföld

follyó évi november havától egymásután következő 6-10 évre bérbé adó.

Bővebb értesítést ad Moholon

2-2 **özv. Szókéne Kerítés Ilona.**

5470. szám.
kig. 1896.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Szilbás községében tisedésbe jött s 300 frt javadalmazással egybekötött irnoki állásra pályázatot nyitván.
Felhívom a pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt és szerb nyelv bírását igazoló folyamodványukat **follyó évi június hó 27-ig**, vagyis a választásra kitűzött határrnapig hozzám beküldeni el ne mulasszák.
Palánka, 1896. évi június hó 15-én.

2-2 **Hipp Dezső,**
főszolgabíró.

5172. szám.
kig. 1896.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Német-Palánka községében tisedésbe jött s 360 frt javadalmazással egybekötött irnoki állásra pályázatot nyitok.
Felhívom a pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat **follyó évi július hó 1-ig** vagyis a választásra kitűzött határrnapig hozzám beküldeni el ne mulasszák.
Palánka, 1896. évi június hó 15-én.

2-1 **Kleiner Lajos,**
szolgabíró.

1039. szám.
kig. 1896.

Pályázati hirdetemény.

Kucura községében tisedésbe jött egy lovasrendőri állásra ezennel pályázatot nyitunk és felhívjuk mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtozók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket alulirt eljáráshoz **1896. évi június hó 30-áig** annál inkább benyújtsák, mert a később érkező folyamodványok figyelembe vételét nem fogadják.

Ezen állással a község pénztárából havi utólagos részletekben kifizetendő 300 frt fizetés, 100 frt lótarthatási átalány és teljes egyenruházat van egybekötve.
Kelt Kucurán, 1896. évi június hó 20-án.

Luszkánczy Bertalan, **Dorogházi Dénes,**
jegyző. 2-1 bíró.

4085. sz.
tkvi 1896.

Árverési hirdetemény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zombori takarékpénztár végrehajtoának Markó János és Markó Jánosné Grets Verona végrehajtoást szenvedők elleni 450 forint tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtoási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén lévő, Sztanisics község határában fekvő, a sztanisicsi 1225. sz. tkvi betétben A. I. 1-11. sorsz. a. felvett s felerészben Markó János, másik felerészben Markó Jánosné szül. Grets Verona nevű álló ingatlanokra az árverést 1860 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1896. évi július hó 16-ik napján délelőtti 10 órakor** Sztanisics községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény cikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
Kelt Zomborban, 1896. évi április hó 25-én.

A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. törv. bíró.

582. szám.
1896

Árverési hirdetemény.

Alulirt bírósági végrehajto az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti tek. keresk. és váltó kir. törvényszék 1896. évi 3796. számú végzése következtében dr. Patay Sándor zombori ügyvéd által képviselt fővárosi bank részvénytársaság javára Eibach István zombori lakos ellen 328 frt 20 kr és járulékaik erejéig fogantatosított kikiáltási végrehajtoást utján felülfoglalt és 1099 frtba becsült bádógárak és bolti szerelvényekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladhatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró 7440/1896. sz. végzése folytán 328 frt 20 kr tőkekövetelés, ennek 1896. évi január hó 16-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 38 frt 65 krban bíróság már megállapított költség erejéig Zomborban alperes üzletében leendő eszközzésére **1896-ik évi július hó 2-ik napjának délelőtti 8 órája** határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozókat oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsárón alul is el fognak adatni.
Kelt Zomborban, 1896. évi június hó 16-án.

Cservenka Lajos,
kir. bír. végrehajto.

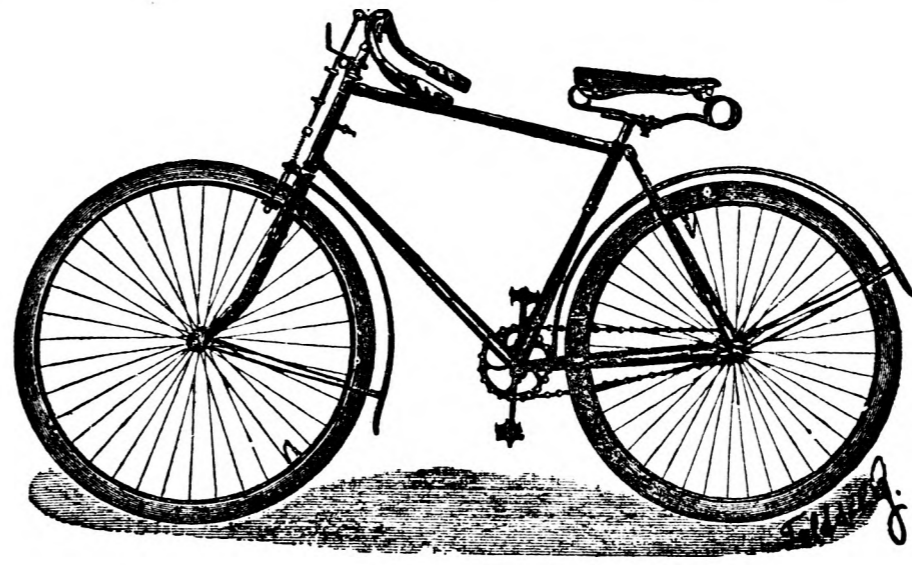
Egy jó házból való fiu tanoncul
azonnal felvétetik

Wolf Antal
vegyes kereskedésben
Zomborban.

3-1

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából

Alkalmi vétel!

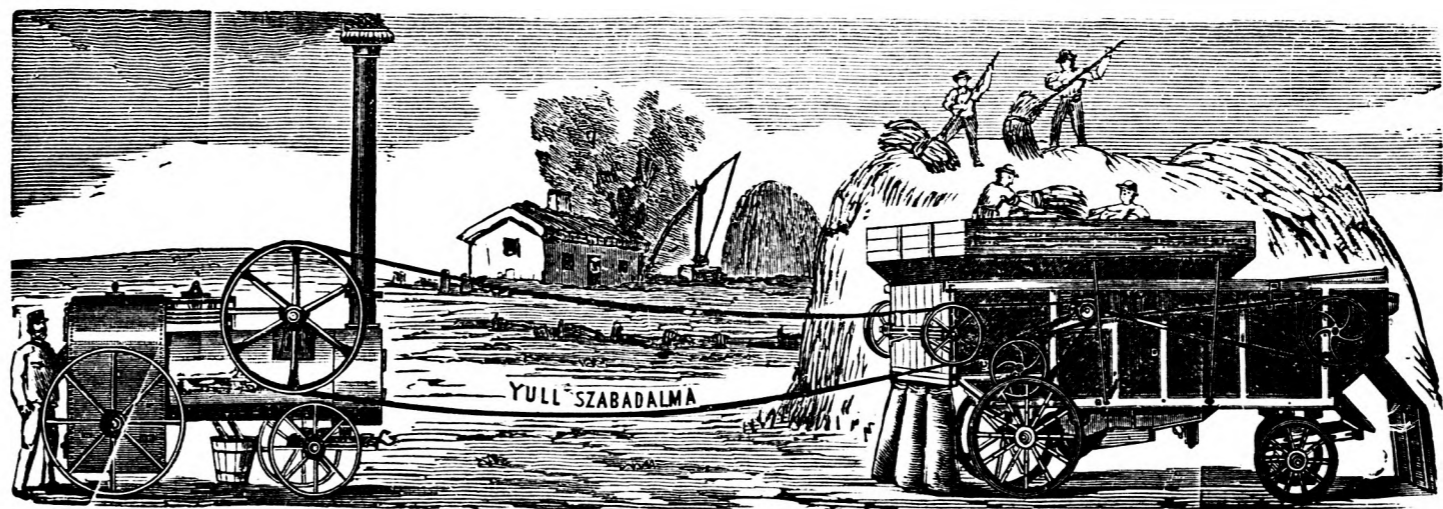
Összes raktáromon levő

kerékpárjaimat,

saját, angol és német gyártmányt, ugyszinté alkatrészeket mélyen a **gyári áron alul** eladom, miután e cikketek többé nem tartom.

Tisztelettel

TELTSCHE GÁSPÁR,
Zombor.

MOLITOR A.

ZOMBOR, apatini utca 6. sz.

Gépgyár és javító műhely, ércöntöde és technikai kellékek.

Mezőgazdasági gépek.
Gépalkatrészek.
Mindennemű ércöntvények.
Varrógépek (mindenféle szerkezetben).
Varrógép részek.
Gépszijjak.
Manometer (gőzfesz mérő).
Ruggyanta esővek és lapok.
Raktár ércék.

Varrógépek javítása.
Kerékpárok javítása.
Házi sürgöny berendezések.
Főző esővek.
Szivattyúk és fecskendők.
Mindennemű szerszámok.
Szijjkapesolók.
Különböféle géprészek.
Gépolaj.

6-1

Szilárd hitelű kiszolgálás, olcsó árak.

618. szám.
kig. 1896.

Pályázat.

Felső-Kovil községében leköszönés folytán megtrútt egy lovasrendőri és egy gyalogrendőri állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívotnak pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **follyó évi július hó 1-éig** alulirt község eljáráshoz annál inkább nyújtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vételét nem fogadják.

A rendőrök javadalmazása egyenként évi 200 frt havi utólagos részletekben; ruházat és felszerelés, s a lovasrendőrnek még külön 80 frt évi lótarthatási átalány.
Kelt Felső-Kovilon, 1896. évi június hó 14-én.

Szaghmeiszter János, **Nesin Tosa,**
s. jegyző. 2-2 bíró.

Árlejtési hirdetemény.

A goszpodincei görögkeleti egyházközség által egy új iskolaépület építése határozatván el, ennek nyilvános árlejtés utáni biztosítására határidőül Goszpodince község görögkeleti hitfelekezeti iskolában **1896. évi június hó 25-ének d. u. 2 órája** tűztetik ki. Miről versenyezni szándékozókat azzal értesítetnek, hogy az építési tervek és feltételek alulirt elnöknel mindenkor betekinthezők.

Versenyzők által az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási ár 5895 frt 61 krnak 10%-a készpénzben avagy óvadékképes papírban alulirt elnök kezeibe teendő le.

Goszpodincén, 1896. évi június hó 13-án.

Pejits M., **Teofanovits P.,**
jegyzőkönyvvezető. 2-2 elnök.